

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Łodzi
ul. Ogrodowa 28d
91-065 Łódź

Łódź, dnia 23 października 2024 roku

Pani
Beata Pokora
Wójt Gminy Kobiele Wielkie

WK-602/47/2024

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) informuję, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Kobiele Wielkie¹. Kontrolą objęto wybrane zagadnienia z lat 2022 - 2023, dotyczące przede wszystkim: zadłużenia; sporządzania sprawozdań budżetowych i finansowych; prowadzenia rachunkowości; realizacji dochodów z tytułu podatków lokalnych oraz z majątku; sporządzania wieloletniej prognozy finansowej; udzielania dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych; wydatków osobowych; udzielania zamówień publicznych i realizacji inwestycji; ewidencji i inwentaryzacji majątku; udzielania dotacji innym jednostkom sektora finansów publicznych. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa lub ich wadliwej interpretacji. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności²:

I.

W zakresie ustaleń ogólnych (kierownictwo jednostki)

1. Od dnia 1 listopada 2023 roku do dnia 30 czerwca 2024 roku w Gminie nie był zatrudniony Sekretarz. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz.1135) - w urzędzie gminy, starostwie powiatowym i urzędzie marszałkowskim tworzy się odpowiednio stanowisko sekretarza gminy, powiatu i województwa. Z przepisu tego wynika obowiązek utworzenia stanowiska sekretarza, ponadto w ustępie 1a ww. przepisu wskazano, że nabór

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie 12 czerwca - 31 lipca 2024 roku. Protokół został podpisany w dniu 24 września 2024 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz.U. z 2022 r. poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

kandydatów na wolne stanowisko sekretarza winien nastąpić nie później niż w ciągu 3 miesięcy od momentu zwolnienia stanowiska.

W regulaminie organizacyjnym Urzędu wskazano, że Wójt kieruje pracą Urzędu Gminy przy pomocy Sekretarza.

W dniu 1 lipca 2024 roku zostało zawarte porozumienie zmieniające umowę o pracę z pracownikiem Urzędu, który od dnia zawarcia porozumienia pełni funkcję Sekretarza Gminy w Kobielach Wielkich, w wymiarze 1/5 etatu³.

2. Ustalono, że w uchwale nr XVIII/128/2016 z dnia 18 października 2016 roku Rady Gminy w Kobielach Wielkich w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Kobiela Wielkie nie dokonano zmian polegających na usunięciu z jej treści jednostek organizacyjnych, które uległy likwidacji, tj. Publicznego Gimnazjum im. Władysława Stanisława Reymonta w Kobielach Wielkich oraz Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kobielach Wielkich.

We wskazanej powyżej uchwale Rada Gminy w Kobielach Wielkich określiła zakres obowiązków powierzonych Urzędowi Gminy w Kobielach Wielkich jako jednostce obsługującej w ramach wspólnej obsługi, w tym m.in. - prowadzenie zamówień publicznych zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych. W podstawie prawnej uchwały powołano art. 10a pkt 1 i 10b ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. W powołanym zakresie należy zauważyć, że rada gminy nie posiada kompetencji do wprowadzenia w uchwale dotyczącej wspólnej obsługi postanowień odnoszących się do udzielania zamówień publicznych.

W obecnym stanie prawnym sposób w jaki można powierzyć wykonywanie zadań z zakresu zamówień publicznych reguluje ustawa z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1320), w rozdziale 6, oddział I, art. 37 i nast.

W zakresie urzędzeń księgowych

1. W przypadku dokumentu księgowego tj. Nota księgowa nr 29 – pozycja dziennika 1381 (NKP/14/2023/ZGK) z dnia 19 maja 2023 roku, na łączną kwotę 15.086,07 zł, ustalono iż zaksięgowano w klasyfikacji budżetowej dział 900, rozdział 90017, § 2650 dotację udzieloną jako dopłata do wody i ścieków w korespondencji kont Wn 224-1/41/ - Ma 201-1/41. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342) - konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: [1] wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130; [2] wartość płatności dokonanych na rzecz

³ Wobec zatrudnienia pracownika na stanowisku Sekretarza Gminy, RIO w Łodzi nie formułuje wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230. Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności:[1] wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810; [2] wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230; [3] wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które organ dotujący zalicza do dochodów budżetowych, są ujmowane na koncie 221. Również obowiązująca w Gminie Kobiele Wielkie polityka rachunkowości nie przewidywała korespondencji konta 224 z kontem 201, tylko z kontem 130.

2. Dla dowodów księgowych (faktury za najem) oznaczonych pozycjami księgowymi od 529 do 535 pod numerami dziennika od 1449 do 1455, nie zaksięgowano pełnej kwoty wynikającej z wystawionej faktury, tylko kwoty podatku od towarów i usług na kontach Wn 221 - Ma 225, bez klasyfikacji budżetowej. Faktury zostały wystawione przez Gminę Kobiele Wielkie na podstawie zawartych wcześniej umów najmu i dzierżawy. Po wystawieniu faktur podatek od towarów i usług należny został zaksięgowany w momencie ich wystawienia na kontach Wn 221-23-1-1 - Ma 225-2-2-1-23 lub Wn 221-29 - Ma 225-2-2-1-23. Natomiast przypis dochodów w kwocie netto obejmującej okres obowiązywania wszystkich umów w danym roku zaksięgowano dokumentem - PK nr 7 w dniu 2 stycznia 2023 roku. Należy zauważyć, że należności wynikające z zawartych umów najmu lub dzierżawy są należnościami cyklicznymi, powstającymi z każdym kolejnym okresem rozliczeniowym. Ponadto, zgodnie z art. 20 ust.1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120 ze zm.) – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej (w omawianym przypadku faktury).

W zakresie sprawozdawczości oraz bilansu organu

1. Sprawozdanie Rb-Z za 2022 rok zostało sporządzone niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 652), zgodnie z którym - w sprawozdaniu wykazuje się kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek, jak również z umów sprzedaży, w których cena jest płatna w ratach (tzw. sprzedaż na raty), umów leasingu zawartych z producentem lub finansującym, w których ryzyko i korzyści z tytułu własności są przeniesione na korzystającego z rzeczy (tzw. leasing finansowy), a także z umów nienazwanych o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związanych z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, które wywołują skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu. Do kredytów

i pożyczek należy również zaliczać zobowiązania z tytułu umów o partnerstwie publiczno-prywatnym i umów o poprawę efektywności energetycznej, w przypadku gdy taka umowa ma wpływ na poziom długu publicznego. W tej kategorii mieszczą się również papiery wartościowe, których zbywalność jest ograniczona (tzn. nie istnieje dla nich płynny rynek wtórny), z wyłączeniem akcji oraz innych papierów udziałowych. Do kredytów i pożyczek nie zalicza się zobowiązań krótkoterminowych wynikających z umów nienazwanych, powstających w wyniku bezpośredniego udzielenia przez dostawców lub producentów odroczenia terminu zapłaty za transakcje dotyczące usług, wyrobów i robót (tzw. kredyt handlowy).

W sprawozdaniu Rb-Z na koniec IV kwartału 2022 roku Gmina Kobiele Wielkie wykazała kwotę zadłużenia w wysokości 200.000,00 zł, i były to zobowiązania wynikające z umowy z Bankiem Spółdzielczym w Żytnie z dnia 30 grudnia 2020 roku.

Jednocześnie na mocy ugody sądowej zawartej w dniu 22 czerwca 2020 roku sygnatura akt I C 86/19 Gmina Kobiele Wielkie zobowiązana była do zapłaty roszczeń odszkodowawczych z tytułu bezumownego korzystania z gruntu w kwocie 500.000,00 zł. Gmina Kobiele Wielkie prawidłowo powinna wykazać kwotę zadłużenia w wysokości 490.000,00 zł w tym w pozycji E2 w kolumnie 10 – 200.000,00 zł (saldo konta 134) i w pozycji E2 w kolumnie 13 – kwotę 290.000,00 zł - kwota pozostała do zapłaty z tytułu roszczeń odszkodowawczych z tytułu bezumownego korzystania z gruntu.

2. W zakresie sprawozdań:

- Rb-28S – z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku (korekta nr 2 sporządzona w dniu 24 kwietnia 2024 roku). Wydatki wykonane wykazane w sprawozdaniu to kwota 34.743.317,53 zł, w tym wydatki niewygasające w wysokości 2.222.140,14 zł, natomiast wg ewidencji księgowej, tj. obrotów konta 902 strona Wn, wydatki wynosiły 32.533.755,00 zł oraz konta Wn 904 (wydatki niewygasające) stanowiły kwotę - 2.222.140,14 zł, co łącznie dawało kwotę 34.755.895,14 zł. Różnica między kwota wykazaną w sprawozdaniu a obrotami na kontach 902 i 904 wyniosła – 12.577,61 zł;
- Rb-27S – z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2023 roku, sporządzone w dniu 19 lutego 2024 roku. Dochody wykonane na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosiły 31.633.583,75 zł, natomiast obroty konta 901 wynosiły na dzień 31 grudnia 2023 roku 31.792.001,75 zł - różnica między kwota wykazaną w sprawozdaniu a obrotami na koncie 901 wyniosła – 158.418,00 zł. Konto 901 prowadzone jest w rozbiciu na jednostki organizacyjne. Nie stwierdzono różnic pomiędzy sprawozdaniami jednostkowymi Rb-27S a kontem 901 - 2 (dochody GOPS), 901-3-1 (dochody PSP KW), 901-3-2 (dochody PSP Orzechów), różnice dotyczyły sprawozdania Rb 27S z wykonania dochodów budżetowych sporządzonego dla jednostki samorządu terytorialnego (organ+ urząd).

Ze złożonego przez pracownika jednostki wyjaśnienia wynikało, że ujawnione rozbieżności dotyczyły m.in. księgowania na stronie Wn konta 901 tj.: zwrotu niewykorzystanych dotacji, sprostowania przekazanych przelewów do urzędów

skarbowych, zwrotu niewykorzystanych odsetek od środków, czy przeksięgowania w związku ze zmianą klasyfikacji a w zakresie konta 902 rozbieżności dotyczyły przeksięgowania po stronie Ma kwoty wydatków z konta 902-3-1 (remont kuchni PSP KW) na konto 902-10-15-2 (posiłek w domu i szkole) oraz błędnego księgowania zamiast na konto 902 jest 901.

Należy zauważyć że przepisy ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, w zakresie kont 901 i 902, nie przewidują księgowania na stronie Wn konta 901 oraz Ma 902, zatem zapisy księgowe po tych stronach kont wynikające ze sprostowania ewentualnych błędów winny podlegać na zapisie technicznym doprowadzającym obroty do zgodności ze stanem faktycznym. W przypadku braku zapisu technicznego obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej (w przypadku wskazanym powyżej są to zwroty dotacji niewykorzystanych w danym roku, sprostowania błędów, zwroty odsetek od dotacji). Celem zapisu technicznego jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym takie zapisy są często stosowane. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem. Powyższe potwierdzają regulacje zawarte w § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia, które określają, że jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

3. Gmina Kobile Wielki błędnie ujęła kwotę dochodów i wydatków na koncie 961 Wynik wykonania budżetu i w konsekwencji wykazała błędną kwotę w sprawozdaniu Rb-NDS. Prawidłowo, kwota dochodów wykonanych winna wynosić 31.633.583,75 zł, natomiast wydatków wykonanych winna wynosić 32.521.177,39 zł plus 2.222.140,41 zł wydatki niewygasające - łącznie 34.743,317,53 zł. W związku z zaistniałym błędem, całkowita kwota dochodów ujętych na koncie 961 – Wynik wykonania budżetu, wynosiła 31.636.321,36 zł a winno być 31.633.583,75, całkowita kwota wydatków ujętych na koncie 961 – Wynik wykonania budżetu – wynosiła 32.523.915,00 zł a winno być 32.521.177,39 plus 2.222.140,41 (wydatki niewygasające) razem 34.743.317,53 zł.
4. W bilansie w pozycji Aktywa I.1.2. – Pozostałe środki pieniężne, wykazano kwotę 7.923,31 zł, która wynikała z części salda Ma konta 224, natomiast na podstawie danych z ewidencji księgowej ustalono, iż saldo Ma konta 224 wynosiło 94.314,21 zł. W pozycji II.2. – Należności od budżetów, wykazano kwotę 864,00 zł, na którą składały się należne dochody z urzędów skarbowych za 2023 rok (otrzymane w 2024 roku), w kwocie 824,00 zł oraz zwrot z Urzędu Wojewódzkiego dotacji na stypendia w wysokości 40,00 zł. Natomiast według danych z ewidencji księgowej, saldo Wn konta 224 wynosiło 87.254,90 zł. Również w pasywach w pozycji I.2. - Zobowiązania wobec budżetów, została wykazana kwota w wysokości 7.923,31 zł, natomiast wg danych ewidencji, saldo Ma konta 224 wynosiło 94.314,21 zł.

Z zestawienia obrotów i sald wynikało, że jednostka zaewidencjonowała na koncie 224-5 (rozrachunki z tytułu zadań zleconych JST – Fundusz

alimentacyjny) należności na kwotę 59.570,97 zł oraz zobowiązania na kwotę 59.570,97 zł, na koncie 224-9 (Rozrachunki budżetu – rozliczanie podatku VAT) należności na kwotę 23.731,93 zł oraz zobowiązania na kwotę 23.731,93 zł, na koncie 224-11 (Rozrachunki – zadania zlecone udostępnienie danych osobowych) należności na kwotę 62 zł oraz zobowiązania na kwotę 62,00 zł, na koncie 224-12 (Rozrachunki – zadania zlecone za wydanie duplikatu karty Dużej Rodziny) należności na kwotę 26,00 zł oraz zobowiązania na kwotę 26,00 zł, które nie zostały wykazane w bilansie. W związku z faktem, że w bilansie wykazano jedynie kwoty w pozycjach: *Należności od budżetów* - 846,00 zł, *Pozostałe środki pieniężne* -7.923,31 zł, *Zobowiązania wobec budżetów* - 7.923,31 zł a saldo konta 224 wynosiło Wn 87.254,90 zł Ma 94.314,21 zł, poproszono Skarbnika o wyjaśnienie powyższych rozbieżności.

Ze złożonych przez Skarbnik Gminy wyjaśnień wynikało, że w zestawieniu syntetycznym konta 224 kwoty salda zawierają poszczególne kwoty z kont analitycznych 224 i są ich sumą. Część kont analitycznych, tj. 224-5, 224-9, 224-11, 224-12 po zsumowaniu poszczególnych stron rozlicza się do zera i te konta nie zostały wykazane w bilansie, wykazano tylko kwoty z kont 224-4, które na koniec roku pozostawiają salda. Jednostka w przypadku środków z Funduszu alimentacyjnego ujmowała operacje następująco: wpływ wszystkich środków do organu księgowano na kontach Wn133, Ma 224-5-3 w łącznej wysokości (tj. zobowiązanie wobec Funduszu oraz dochody przypadające Gminie) a następnie: przekazanie do Urzędu Wojewódzkiego: należność 60% - Wn 224-1-1, Ma 133-5 oraz odsetki Wn 224-1-1, Ma 133-5, przekazanie Funduszu alimentacyjnego do jednostki (GOPS): należność 40%- Wn 224-5-2, Ma 133-5.

Odnosząc się do złożonego wyjaśnienia należy wskazać, że wpływ środków z Funduszu alimentacyjnego na rachunek organu nie dotyczy tylko należności wobec budżetu państwa, część z tych środków (40%) stanowią dochód Gminy i winny być ewidencjonowane jako dochód Wn 133 - Ma 901 w organie.

Zgodnie przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie stanu należności i zobowiązań według poszczególnych tytułów oraz według poszczególnych budżetów. Konto 224 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn konta 224 oznacza stan należności, a saldo Ma konta 224 – stan zobowiązań budżetu z tytułu pozostałych rozrachunków.

Ponadto, z wyjaśnienia wynika, że konta 224-4, 224-5, 224-9 itd. mają charakter kont syntetycznych, z uwagi na swój dwustronny charakter, a konta analityczne pokazują się dopiero na trzecim poziomie ewidencji (np. konto 224-5-3).

W zakresie rozrachunków publicznoprawnych

1. Jednostka nie potrącała sobie należnego wynagrodzenia z tytułu pobranych podatków, na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2383 ze zm.),

który stanowi, iż jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa (w tym przypadku podatek dochodowy od osób fizycznych). Wysokość wynagrodzenia określają przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 czerwca 2022 roku w sprawie wynagrodzenia płatnika i inkasentów z tytułu terminowego wpłacania podatków na rzecz budżetu państwa (Dz. U. z 2022 r., poz. 1377).

2. Jednostka nie pobierała przysługującego płatnikowi wynagrodzenia od pobieranych i wpłacanych składek na ubezpieczenie społeczne, na podstawie art 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 497 ze zm.), który stanowi, że za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia, określanego jako procent kwoty tych świadczeń. Zgodnie z § z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 grudnia 1998 roku w sprawie wysokości i trybu wypłaty wynagrodzenia płatnikom składek z tytułu wykonywania zadań z ubezpieczenia społecznego w razie choroby czy macierzyństwa (Dz. U. z 1998 r., nr 153, poz. 1005) - wynagrodzenie wynosi 0,1% kwoty prawidłowo wypłaconych świadczeń.

W zakresie sporządzania wieloletniej prognozy finansowej

W uchwale nr LXIV/350/23 Rady Gminy Kobiele Wielkie z dnia 28 grudnia 2023 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobiele Wielkie na lata 2024-2035 jednostka wykazała kwotę długu w 2024 roku w pozycji 6 załącznika nr 1 do uchwały w wysokości 3.125.000,00 zł. Kwota ta jest nieprawidłowa, bowiem na koniec 2024 roku Gmina Kobiele Wielkie będzie posiadała jeszcze dług w wysokości 80.000,00 zł gruntu, którego spłata dokona się z wydatków (gmina zobowiązana jest do zapłaty roszczeń odszkodowawczych na podstawie ugody sądowej. Treść ugody pozwala zidentyfikować zobowiązanie do długu na podstawie art. 72 ust.1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych – tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.). Pprawidłowo, Gmina powinna wykazać w pozycji 6 kwotę 3.205.000,00 zł, natomiast w pozycji 6.1 kwotę 80.000,00 zł. Nie ujmując w WPF kwoty długu, którego spłata dokona się z wydatków, Gmina nie zastosowała się wymogów art. 226 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy, zgodnie z którym - wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej kwotę długu jednostki samorządu terytorialnego oraz sposób finansowania jego spłaty. Nieprawidłowość została usunięta, bowiem w dniu 19 kwietnia 2024 roku Rada Gminy Kobiele Wielkie podjęła uchwałę nr LXVII/370/24 w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Kobiele Wielkie na lata 2024-2035, w której kwota długu została wykazana w prawidłowy sposób.

W zakresie dochodów z podatków

1. Przypisy podatku na kartach kontowych podatników – osoby fizyczne, były dokonywane w dacie wydania decyzji wymiarowych, zamiast w dacie doręczenia decyzji wymiarowych. Zgodnie z art. 212 ustawy Ordynacja podatkowa, organ podatkowy, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili

jej doręczenia. Decyzje, o których mowa w art. 67d, wiążą organ podatkowy od chwili ich wydania.

2. W zakresie opodatkowania podatników stwierdzono:

- podatnik (...) ⁴ – podatnikowi od wpłat rat: II, III i IV podatku od nieruchomości pobrano odsetki w nieprawidłowej wysokości: od wpłaty dokonanej w dniu 28 czerwca 2022 roku pobrano odsetki w kwocie 32 zł zamiast 36 zł, natomiast od wpłaty rat III i IV za 2022 rok dokonanej w dniu 28 listopada 2022 roku pobrano odsetki w wysokości 77 zł zamiast 85 zł.. Odsetki za zwłokę - zgodnie z art. 53 § 4 ustawy Ordynacja podatkowa - naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku podatnika podatku od środków transportowych (...) ⁵ - gdzie od wpłaty I raty za 2023 rok w wysokości 5.143,00 zł dokonanej w dniu 21 lutego 2023 roku nie pobrano odsetek w wysokości 14 zł;
- podatnik (...) ⁶ - w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, złożonej w dniu 4 stycznia 2010 roku, podatnik zadeklarował m.in. budynki pod działalność gospodarczą oraz grunty pod działalność gospodarczą o powierzchni – 261 m² (...) ⁷. Podatnik prowadzi działalność gospodarczą (...) ⁸. Według map dostępnych w geoportalu, budynek w którym jest prowadzona działalność, znajduje się w głębi działki, zatem potrzebne jest miejsce na dojazd czy parking dla pojazdów czy składowanie towarów. Wobec powyższego, powierzchnia gruntu zajęta do prowadzenia działalności winna obejmować grunty nie tylko pod budynkiem lecz również miejsca na składowanie towarów czy parking dla pojazdów. Zasadnym byłoby przeprowadzenie kontroli podatkowej w celu sprawdzenia poprawności wykazanej w informacji powierzchni gruntów pod działalność gospodarczą;

⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

- podatnik (...) ⁹ - w informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, złożonej w dniu 17 lutego 2016 roku, podatnik zadeklarował m.in.: budynki pod działalność gospodarczą o powierzchni 1.000 m², grunty pod działalność gospodarczą o powierzchni – 2.500 m², budynki mieszkalne o powierzchni 300 m² (zwolnione na podstawie uchwały Rady Gminy) oraz budynki gospodarcze do produkcji rolnej o powierzchni 123 m² (działka (...) ¹⁰). Na podstawie przedłożonego wydruku z ewidencji gruntów i budynków ustalono, iż podatnik jest właścicielem działek o łącznej powierzchni 3,8930 ha. Natomiast w decyzjach w sprawie wymiaru łącznego zobowiązania pieniężnego na 2022 i 2023 rok nie uwzględniono w opodatkowaniu działek (...) ¹¹, o łącznej powierzchni 1,6306 ha. Powierzchnia ta od dnia 1 stycznia 2016 roku była opodatkowana na koncie podatkowym (...) ¹². Konto (...) ¹³ było prowadzone dla dwóch współwłaścicieli. Natomiast od dnia 10 lipca 2019 roku nastąpiła zmiana właściciela działek (...) ¹⁴. Zatem działki (...) ¹⁵ należą do tego samego podatnika, wobec powyższego winny być opodatkowane na tym samym koncie podatkowym, zgodnie z § 11 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010, nr 208, poz. 1375), zgodnie z którym - konta analityczne do kont syntetycznych prowadzone są według rodzajów podatków. Konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami - z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach. Konta te prowadzi się

⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁴ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁵ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

w następujący sposób: dla każdego podatnika i inkasenta prowadzi się odrębne konto w każdym podatku;

- podatnik nr (...) ¹⁶ - w dniu 6 marca 2022 roku złożył korektę deklaracji w związku z nabyciem środka transportowego w dniu 1 kwietnia 2022 roku. W załączniku DT- 1/A do złożonej deklaracji brak było danych w wierszu 15 – w zakresie dopuszczalnej masy zespołu pojazdów. Z przedłożonych do kontroli dokumentów, tj. dowodu rejestracyjnego, wynikało iż dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów wynosi 40 ton. Brak danych w zakresie dopuszczalnej masy zespołu pojazdów stwierdzono również u podatnika nr (...) ¹⁷ w deklaracji złożonej w dniu 15 lutego 2022 roku. Ponadto, podatnik nr (...) ¹⁸ w deklaracji za 2022 rok, złożonej w dniu 14 lutego 2023 roku, zgłosił do opodatkowania środek transportowy - samochód ciężarowy, DMCP- 12 ton, 2 osie, zawieszenie pneumatyczne, nabyty w dniu 28 listopada 2022 roku, ze stawką podatku 60,00 zł (za 1 miesiąc, stawka roczna 720,00 zł). Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Kobbiele Wielkie nr XXXIV/200/21 z dnia 30 listopada 2021 roku - stawka podatku 720,00 zł była przewidziana dla środków transportowych powyżej 9 ton i poniżej 12 ton. Natomiast dla samochodów ciężarowych o DMCP równiej lub wyższej 12 ton, zgodnie z załącznikiem nr 1 do ww. uchwały - stawka podatku wynosiła 670,00 zł (za 1 miesiąc 56,00 zł);

- (...) ¹⁹.

Zgodnie z art. 9 ust.1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70 ze zm.) - obowiązek podatkowy w zakresie podatku od środków transportowych, z zastrzeżeniem ust. 2, ciąży na osobach fizycznych i osobach prawnych będących właścicielami środków transportowych. Natomiast zgodnie z art. 9 ust.6 ustawy – podatnicy są obowiązani składać, w terminie do dnia 15 lutego właściwemu organowi podatkowemu, deklaracje na podatek od środków transportowych na dany rok podatkowy, sporządzone na formularzu według ustalonego wzoru, a jeżeli obowiązek podatkowy powstał po tym dniu - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia okoliczności uzasadniających powstanie tego obowiązku; odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia okoliczności mających wpływ na powstanie lub wygaśnięcie obowiązku

¹⁶ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁷ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁸ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

¹⁹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

podatkowego, lub zmianę miejsca zamieszkania, lub siedziby - w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tych okoliczności.

3. W przypadku podatnika (...) ²⁰ organ podatkowych wpłatę dokonaną w dniu 11 stycznia 2024 roku zaliczył na zaległość w wysokości 6.821,00 zł oraz odsetki w wysokości 179,00 zł, natomiast nie pobrał kosztów upomnienia. Koszty upomnienia w wysokości 16,00 zł zostały pobrane dopiero od wpłaty dokonanej w dniu 18 kwietnia 2024 roku. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku podatnika (...) ²¹, gdzie wpłatę dokonaną w dniu 9 stycznia 2024 roku w wysokości 19.518,00 zł zaliczono na zaległość 2.216,00 zł oraz odsetki, natomiast nie pobrano kosztów upomnienia. Koszty upomnienia pobrano dopiero 12 kwietnia 2024 roku.

W zakresie przyznawania ulg w podatkach

Decyzją z dnia 2 stycznia 2023 roku, wydaną na wniosek podatnika z dnia 24 listopada 2022 roku (data wpływu 28 listopada 2022 roku), organ podatkowy umorzył odsetki od zaległości podatkowych w wysokości 17.895,00 zł oraz rozłożył na 36 rat zaległości w podatku od nieruchomości za lata 2018-2022 w kwocie 71.527,00 zł. Zatem organ podatkowy nie wydał decyzji w ustawowym terminie, ponadto nie zawiadomił również strony o przedłużeniu terminu do załatwienia sprawy. Zgodnie z art. 139 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - załatwienie sprawy wymagającej przeprowadzenia postępowania dowodowego powinno nastąpić bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. W przypadku niezakończenia sprawy we właściwym terminie organ podatkowy obowiązany jest zawiadomić stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wskazując nowy termin załatwienia sprawy. Ten sam obowiązek ciąży na organie podatkowym również w przypadku, gdy niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od organu (art. 140 § 1 i 2 ustawy Ordynacja podatkowa).

W zakresie terminowości podejmowania czynności windykacyjnych w odniesieniu do zaległości podatkowych

W przypadku podatnika (...) ²² nie wystawiono tytułu wykonawczego na zaległości z tytułu I i II raty za 2023 rok. Zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity Dz. U z 2023 r., poz. 2505 ze zm.) - egzekucja administracyjna może być wszczęta, jeżeli wierzyciel po upływie terminu do wykonania przez zobowiązanego

²⁰ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²¹ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

²² Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

obowiązku, przesłał mu pisemne upomnienie, zawierające wezwanie do wykonania obowiązku z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę postępowania egzekucyjnego oraz inne dane niezbędne do prawidłowego wykonania obowiązku przez zobowiązanego, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Postępowanie egzekucyjne może być wszczęte dopiero po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego upomnienia. W powyższym przypadku upomnienie zostało doręczone w dniu 1 czerwca 2023 roku, a zatem wystawienie tytułu wykonawczego winno nastąpić po upływie 7 dni od dnia doręczenia upomnienia zobowiązanego. Tytułu wykonawczego nie wystawiono do dnia zakończenia kontroli przez RIO. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku podatnika o numerze konta podatkowego (...) ²³, w zakresie zaległości za lata 2020-2022 (upomnienie zostało doręczone w dniu 11 października 2022 roku).

W zakresie dochodów z majątku

1. Stwierdzono dwa przypadki, w których Gmina przed zawarciem umowy najmu nie zastosowała się do wymogu art. 35 ust.1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1145 ze zm.), nie sporządzając i nie podając do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce nieruchomościami - właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia lub oddania w użytkowanie, najem, dzierżawę lub użyczenie. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a także zamieszcza się na stronach internetowych właściwego urzędu. Starosta, wykonujący zadanie z zakresu administracji rządowej, przekazuje wykaz wojewodzie, w celu jego zamieszczenia na stronie podmiotowej wojewody w Biuletynie Informacji Publicznej przez okres 21 dni. Informację o zamieszczeniu wykazu właściwy organ podaje do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej o zasięgu obejmującym co najmniej powiat, na terenie którego położona jest nieruchomość. Ustawa o gospodarce nieruchomościami nie przewiduje poza okolicznością opisaną w art.35 ust.1 i 1a, wyjątków od zasady sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę. Wykaz sporządza się i podaje do publicznej wiadomości, jeżeli po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość.
2. Stwierdzono przypadki niedochodzenia przez Gminę odsetek z tytułu nieterminowych płatności należności cywilnoprawnych. Ustawa o finansach publicznych w art. 42 ust. 5 zobowiązuje jednostki sektora finansów publicznych do ustalania przypadających im należności pieniężnych, w tym mających charakter cywilnoprawny, oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. Jednostki sektora finansów publicznych zobowiązane są do dochodzenia swoich należności nie tylko w zakresie roszczenia głównego

²³ Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

(czynszu), ale także związanych z nim należności ubocznych, w postaci odsetek za nieterminową płatność, na podstawie art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 roku Kodeks cywilny (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1061 ze zm.).

3. W dniu 27 lutego 2024 roku jednostka sporządziła dowód WT nr 1/2024 dotyczący działki nr 111/1 w miejscowości Ujazdówek – wartość zmiany działki 9.524,00 zł (wartość po zmianach 11.000,00 zł) oraz dowód WT nr 2/2024 dotyczący działki nr 112/1 w miejscowości Ujazdówek - wartość zmiany działki 38.184,00 zł (wartość po zmianach 44.000,00 zł).

Gmina Kobiele nie miała prawnych podstaw do zmiany wartości środka trwałego, jednostka nie może w księgach rachunkowych dobrowolnie podwyższyć wartości początkowej gruntu zaliczonego do środków trwałych do jego wartości rynkowej. Ustawa o rachunkowości nie przewiduje bowiem takiej możliwości. Wyjątkiem jest wyłącznie aktualizacja wartości środków trwałych (i dotychczasowego umorzenia) dokonywana na podstawie odrębnych przepisów. Wartość środków trwałych może podlegać aktualizacji tylko na podstawie tzw. urzędowego przeszacowania. Zgodnie z art. 31 ustawy o rachunkowości - wartość początkową stanowiącą cenę nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego powiększają koszty jego ulepszenia, polegającego na przebudowie, rozbudowie, modernizacji lub rekonstrukcji i powodującego, że wartość użytkowa tego środka po zakończeniu ulepszenia przewyższa posiadaną przy przyjęciu do używania wartość użytkową, mierzoną okresem używania, zdolnością wytwórczą, jakością produktów uzyskiwanych przy pomocy ulepszanego środka trwałego, kosztami eksploatacji lub innymi miarami. Wartość początkową środków trwałych - z wyjątkiem gruntów niesłużących wydobywaniu kopalni metodą odkrywkową - zmniejszają odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe dokonywane w celu uwzględnienia utraty ich wartości, na skutek używania lub upływu czasu. Wartość początkowa i dotychczas dokonane od środków trwałych odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe mogą, na podstawie odrębnych przepisów, ulegać aktualizacji wyceny. Ustalona w wyniku aktualizacji wyceny wartość księgowa netto środka trwałego nie powinna być wyższa od jego wartości godziwej, której odpisanie w przewidywanym okresie jego dalszego używania jest ekonomicznie uzasadnione. Powstałą na skutek aktualizacji wyceny różnicę wartości netto środków trwałych odnosi się na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny i nie może ona być przeznaczona do podziału. Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny podlega, z zastrzeżeniem art. 32 ust. 5, zmniejszeniu o różnicę z aktualizacji wyceny uprzednio zaktualizowanych zbywanych lub zlikwidowanych środków trwałych. Różnica ta wpływa na kapitał (fundusz) zapasowy lub inny o podobnym charakterze, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

4. Pomimo, że w dniu 31 stycznia 2008 roku Rada Gminy Kobiele Wielkie podjęła uchwałę nr XI/65/08 w sprawie ustalenia wysokości stawki procentowej opłaty adiacenckiej na terenie Gminy Kobiele Wielkie z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w związku z jej podziałem (na wniosek zainteresowanego) oraz z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanej budową urządzeń infrastruktury technicznej - to w latach objętych kontrolą Gmina Kobiele Wielkie nie planowała dochodów z tytułu opłaty adiacenckiej. Jednostka nie podejmowała kroków związanych z ustaleniem opłaty adiacenckiej, pomimo

tego iż realizowała inwestycje dotyczące budowy infrastruktury technicznej, m.in. budowa kanalizacji w miejscowości Kobiele Małe. Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r., poz. 1465) - do zadań wójta należy wykonywanie uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa.

5. Zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 24/2021 Wójta Gminy Kobiele Wielkie z dnia 7 września 2012 roku wprowadzającego Regulamin w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego w Gminie Kobiele Wielkie - jednostka zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej informację o zbędnych i zużytych składnikach rzeczowych majątku ruchomego, których wartość jednostkowa przekracza równowartość 6.000,00 zł. Informację zamieszcza się w BIP na 7 dni przed przetargiem. Stwierdzono, że w jednej z informacji o przetargu Gmina nie zamieściła wszystkich wskazanych w ogłoszeniu danych (np. terminu związania ofertą; terminu zawarcia umowy sprzedaży).
6. Ustalono, że budynki, w których znajdują się placówki oświatowe, tj. Szkoła Podstawowa w Kobieliach Wielkich i Szkoła Podstawowa w Orzechowie były ujęte w księgach rachunkowych tych jednostek, natomiast działki (grunty), na których posadowione były te budynki znajdowały się w ewidencji środków trwałych w Urzędzie Gminy Kobiele Wielkie. Podczas kontroli RIO dokumentem PT nr 1-10/2024 Publicznej Szkoły Podstawowej w Kobieliach Wielkich i dokumentem PT nr 1-7/2024 Szkoły Podstawowej w Orzechowie budynki zostały przekazane do ewidencji Urzędu Gminy w Kobieliach Wielkich.

W obowiązującym stanie prawnym, w przypadku jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej formą władania nieruchomością jest trwały zarząd, o którym mowa w przepisach ustawy o gospodarce nieruchomościami. Trwały zarząd - zgodnie z art. 45 ust. 1 ww. ustawy - ustanawia w drodze decyzji Wójta Gminy.

Z wyjaśnień Skarbnik Gminy wynika, że przyjęcie na stan środków trwałych budynków szkolnych ma na celu uregulowanie władania nieruchomościami przez jednostki organizacyjne poprzez ustanowienie na zajmowanych przez szkoły nieruchomościach trwałego zarządu.

W zakresie zamówień publicznych i wydatków inwestycyjnych

1. Gmina Kobiele Wielkie uchwaliła budżet na rok 2023 w dniu 30 grudnia 2022 uchwałą Rady Gminy Kobiele Wielkie nr XLVIII/277/22. Artykuł 23 ustawy Prawo zamówień publicznych stanowi, że zamawiający publicznie, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2, oraz ich związki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia przyjęcia budżetu lub planu finansowego przez uprawniony organ, sporządzają plan postępowań o udzielenie zamówień, jakie przewidują przeprowadzić w danym roku finansowym. Plan zamieszcza się w Biuletynie Zamówień Publicznych, na zasadach określonych w dziale III w rozdziale 2, oraz na stronie internetowej zamawiającego. Zatem Gmina zamieszczając plan postępowań w terminie dłuższym niż 30 dni od daty uchwalenia budżetu naruszyła wymogi art. 23 ww. ustawy.
2. Jednostka nie zamieściła w dwóch przypadkach ogłoszenia o wykonaniu umowy w terminie wskazanym w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych. Zgodnie z powołanym przepisem - zamawiający, w terminie

30 dni od wykonania umowy, zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wykonaniu umowy.

3. Ogłoszenie o wyniku postępowania zostało sporządzone po terminie wskazanym w art. 309 ustawy Prawo zamówień publicznych, który stanowi, że zamawiający nie później niż w terminie 30 dni od dnia zakończenia postępowania o udzielenie zamówienia zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o wyniku postępowania zawierające informację o udzieleniu zamówienia lub unieważnieniu postępowania.
4. W dokumentach przedłożonych do kontroli brak było potwierdzenia zwolnienia wadium złożonego w formie gwarancji ubezpieczeniowej. Zatem, zamawiający naruszył art. 98 ustawy Prawo zamówień publicznych, zgodnie z którym - zamawiający w terminie 7 dni od daty zawarcia umowy dokonuje zwrotu wadium. Zamawiający zwraca wadium wniesione w pieniądzu wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku bankowego oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek bankowy wskazany przez wykonawcę. Zamawiający zwraca wadium wniesione w innej formie niż w pieniądzu poprzez złożenie gwarantowi lub poręczycielowi oświadczenia o zwolnieniu wadium.

W zakresie dotacji dla zakładu budżetowego

1. Dotacja dla zakładu była przekazywana niezgodnie z zarządzeniem nr 104/2022 Wójta Gminy Kobbiele Wielkie z dnia 30 grudnia 2022 roku w sprawie określenia szczegółowości rozliczania, przekazywania i wykorzystania dotacji przedmiotowej udzielanej Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Kobielach Wielkich. Jednostka nie stosowała się do wymogów określonych w § 1 i 2 zarządzenia stanowiących, że dotacja przekazywana będzie co miesiąc. Gmina pierwszej wypłaty dotacji dokonała w dniu 24 lutego 2023 roku za okres rozliczeniowy od dnia 1 stycznia 2023 roku do dnia 20 lutego 2023 roku, wobec powyższego niezgodnie z regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w jednostce.
2. Ponadto, zgodnie z §4.1 zarządzenia 104/2022 - rozliczenie dotacji przedmiotowej miało następować poprzez podanie przez zakład ilości dostarczonej i zafakturowanej wody oraz ilości dostarczonych i zafakturowanych ścieków z terenu gminy, które zostały wprowadzone do oczyszczalni ścieków na koniec każdego miesiąca pomnożonych przez uchwaloną stawkę dopłaty do 1 m³. Nota księgową wystawioną w dniu 7 września 2023 roku, która została zapłacona przez Gminę Kobbiele Wielkie w dniu 8 września 2023 roku dotyczyła okresu rozliczeniowego od dnia 1 sierpnia 2023 roku do dnia 6 września 2023 roku. Przyjęcie do rozliczenia noty podającej stan na dzień 6 września było niezgodne z postanowieniami ww. zarządzenia.
3. Nie wszystkie czynności związane z likwidacją Zakładu Gospodarki Komunalnej w Kobielach Wielkich zakończyły się z dniem 30 września 2023 roku, wobec powyższego został naruszony § 5 uchwały nr LVIII/316/23 Rady Gminy Kobbiele Wielkie z dnia 25 lipca 2023 roku w sprawie likwidacji Zakładu

Gospodarki Komunalnej w Kobielach Wielkich, w którym termin zakończenia likwidacji ustalono na dzień 30 września 2023 roku²⁴.

W zakresie dochodów z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Stwierdzono w jednym przypadku, że opłata za korzystanie z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wniesiona została w niepełnej wysokości. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 2151 ze zm.), w art. 18 ust. 12 reguluje przypadki, w których wygasa zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży. Ustawodawca przewiduje m.in. wygaśnięcie z mocy prawa zezwolenia w przypadku niedopełnienia w terminie obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w przepisach ustawy. Stosownie do art. 18 ust. 12b ww. ustawy - w przypadku, o którym mowa w ust. 12 pkt 5 lit. b, zezwolenie wygasa z upływem 30 dni od dnia upływu terminu dopełnienia obowiązku dokonania opłaty w wysokości określonej w ustawie, jeżeli przedsiębiorca w terminie 30 dni od dnia upływu terminu do dokonania czynności nie wniesie raty opłaty określonej, powiększonej o 30% tej opłaty.

Odpowiedzialność za ujawnione nieprawidłowości i naruszenia ponosi były Wójt Gminy i pracownicy Urzędu Gminy w zakresie wskazanym w protokole kontroli.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Panią Wójt o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**:

1. Zaktualizować postanowienia uchwały Rady Gminy nr XVIII/128/2016 z dnia 16 października 2016 w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej jednostek organizacyjnych Gminy Kobiela Wielkie, w zakresie wskazanych tam jednostek organizacyjnych objętych wspólną obsługą.
2. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie zasad ewidencji operacji gospodarczych na koncie 224 w Urzędzie Gminy, uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

²⁴ Z uwagi na likwidację zakładu budżetowego RIO w Łodzi nie formułuje wniosków pokontrolnych w tym zakresie.

3. Dokonywać przypisów należności na koncie 221 na podstawie właściwych dowodów księgowych (np. wystawionych faktur), przestrzegając art. 20 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, zgodnie z którym - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
4. Zapewnić sporządzanie sprawozdań Rb-Z zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
5. Zapewnić rzetelne sporządzanie sprawozdania Rb-NDS, w zakresie danych dotyczących wykonanych dochodów i wydatków budżetowych. W przypadku konta 901 - Dochody budżetu, i obrotów tego konta, w sytuacji zwrotu otrzymanych środków (np. dotacji) - stosować zapis technicznych, czyli zapis po obu stronach konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem, zgodnie z § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, według którego - jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.
6. Dokonać analizy stosowanych schematów ewidencji na koncie 224 w organie (budżecie), uwzględniając uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego, mając na względzie wymóg jasnego prezentowania informacji dotyczących rozrachunków budżetu w bilansie z wykonania budżetu, na podstawie danych ewidencji księgowej.
7. Pobierać wynagrodzenie na podstawie art. 28 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, który stanowi, iż jednostce jako płatnikowi przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie z tytułu terminowego wpłacania podatków pobranych na rzecz budżetu państwa (w tym przypadku podatek dochodowy od osób fizycznych).
8. Pobierać wynagrodzenie na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, w którym mowa, że za wykonywanie zadań związanych z ustalaniem prawa do świadczeń i ich wysokości oraz wypłatą świadczeń z ubezpieczenia chorobowego płatnicy składek mają prawo do wynagrodzenia, określanego jako procent kwoty tych świadczeń.
9. Przypisów należności z tytułu podatków dokonywać po skutecznym doręczeniu podatnikowi decyzji ustalających wysokość zobowiązania podatkowego.
10. Zapewnić naliczanie i pobieranie odsetek z tytułu nieterminowych wpłat podatków w prawidłowej wysokości. Zgodnie z art. 53 ustawy Ordynacja podatkowa - od zaległości podatkowych naliczane są odsetki za zwłokę. Odsetki za zwłokę naliczane są od dnia następującego po dniu upływu terminu płatności podatku lub terminu, w którym płatnik lub inkasent był obowiązany dokonać wpłaty podatku na rachunek organu podatkowego.

11. Wyjaśnić prawidłowość opodatkowania podatnika podatku od nieruchomości wskazanego w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego. Rozważyć przeprowadzenie kontroli podatkowej w zakresie powierzchni gruntów zajętych pod działalność gospodarczą.
12. Zapewnić przestrzeganie § 11 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 roku w sprawie zasad rachunkowości oraz planu kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego, stosownie do którego - konta analityczne do kont syntetycznych prowadzone są według rodzajów podatków. Konta szczegółowe prowadzone są do kont analitycznych i służą do rozrachunków z podatnikami - z tytułu podatków, które podlegają przypisaniu na ich kontach.
13. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w zakresie składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji, stosownie do art. 274a § 2 ustawy, wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.
14. Przestrzegać terminów składania deklaracji podatkowych lub ich korekt, ustalonych w art. 9 ust.6 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych, przez Gminę Kobieles Wielkie w zakresie podatku od środków transportowych.
15. Zapewnić przestrzeganie art. 62 ust. 1a ustawy Ordynacja podatkowa, zgodnie z którym - jeżeli na podatniku ciąży koszt doręczenia upomnienia, dokonana wpłata zalicza się w pierwszej kolejności na poczet tych kosztów.
16. Zapewnić przestrzeganie terminów do wydawania decyzji w sprawie ulg w zapłacie podatków, określonych w art.139 i art.140 ustawy Ordynacja podatkowa.
17. Zapewnić podejmowanie czynności windykacyjnych, w tym wystawianie tytułów wykonawczych, w odniesieniu do zaległości podatkowych, przestrzegając przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 1966 roku o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 lutego 2024 roku w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 316).
18. Zapewnić przestrzeganie art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, w zakresie obowiązku podawania do publicznej wiadomości, w sposób wskazany w ww. przepisie, wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę.
19. Zapewnić dochodzenie należności z tytułu odsetek od nieterminowego uiszczania przez dłużników należności o charakterze cywilnoprawnym, zgodnie z wymogiem określonym w art. 42 ust.5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych.
20. Zaniechać dokonywania aktualizacji wyceny ujętych w ewidencji księgowej środków trwałych – gruntów.
21. Podejmować działania mające na celu ustalenie przysługujących Gminie należności z tytułu opłaty adiacenckiej.

22. Przestrzegać postanowień zarządzenia nr 24/2021 Wójta Gminy Kobbiele Wielkie z dnia 7 września 2012 roku dotyczącego wprowadzenia Regulaminu w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego w Gminie Kobbiele Wielkie.
23. Rozważyć możliwość uregulowania sposobu władania nieruchomościami przez gminne jednostki organizacyjne, poprzez ustanowienie trwałego zarządu, o którym mowa w art. 43 i nast. ustawy o gospodarce nieruchomościami.
24. Plan postępowań o udzielenie zamówienia publicznego sporządzać w terminie przewidzianym w art. 23 ust.1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
25. Ogłoszenie o wykonaniu umowy zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie wskazanym w art. 448 ustawy Prawo zamówień publicznych.
26. Ogłoszenie o wyniku postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zamieszczać w Biuletynie Zamówień Publicznych w terminie wskazanym w art. 309 ustawy Prawo zamówień publicznych.
27. Zwrotu wadium wniesionego w innej formie niż w pieniądzu dokonywać na zasadach wskazanych w art. 98 ust.5 ustawy Prawo zamówień publicznych.
28. Należy monitorować dokonywanie przez przedsiębiorców wpłat opłat z tytułu korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a w sytuacji zaistnienia przesłanki wygaśnięcia zezwolenia (z powodu braku wpłaty opłaty lub braku jej wpłaty w prawidłowej wysokości) stwierdzać wygaśnięcie zezwolenia.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Panią Wójt o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 9 ust. 4 ww. ustawy, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej, ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżeń, w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk

Prezes RIO w Łodzi

(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Gminy Kobiele Wielkie,

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Kobiele Wielkie,

aa.